

Второто послание на апостол Павел до СОЛУНЦИТЕ ВЪВЕДЕНИЕ

1. Заглавие. В най-ранните запазени гръцки ръкописи заглавието на това послание е просто „Прос“ Тесалоникейс Б („До солунците II“). Значително удълженото заглавие в KJV, Второто послание на апостол Павел до солунците, е резултат от по-късно усъвършенстване.

2. Авторство. Доскоро авторството на посланието на Павел не е било потвърждавано сериозно поставено под въпрос. Характерът на Павел е отразен в цялото послание. Нежното отношение на автора към неговите обърнати във вярата (гл. 2:13–17), похвалата му за техните добродетели (гл. 1:3–5; 3:4), изключителната грижа, с която посочва слабостите, и въпреки това силният, авторитетен характер на неговите заповеди (гл. 3:6, 12), всичко това дава доказателство, че авторът е бил Павел. Едва в началото на 19 век е повдигнат сериозен въпрос относно авторството на Павел на раздела, разглеждащ „човека на греха“. Беше настоявано, че няма нищо друго с такъв апокалиптичен характер в другите послания на Павел. Този факт обаче не прави неразумно дългогодишното мнение, че Павел е написал посланието. Въпреки че никъде другаде той не се занимава толкова директно с апокалипсиса, фактът, че е имал видения (Деяния 22:17–21; 2 Коринтяни 12:2–4), прави разбираемо, че е могъл да напише такъв апокалиптичен пасаж. Авторът трактува това пророчество с искрената загриженост Божият народ да не бъде заблуден по отношение на времето на Господното идване, а да бъде готов за това велико събитие, определено е Павлов.

Автентичността на посланието се подкрепя от силни доказателства. Освен че е посочено в най-ранните съществуващи списъци на новозаветния канон, второто послание е споменато или цитирано от същите ранни църковни писатели, както и първото послание (виж стр. 223). Освен това, изглежда е било познато на Поликарп (ок. 150 г. сл. Хр.; Послание на Поликарп до филипяните 11); а Юстин Мъченик (ок. 150 г. сл. Хр.; Диалог с Трифон 32; 110) споменава „човека на греха“, сякаш прави препратка към пророчеството на Павел във 2 Сол. 2:3. Относно датата на написване вижте том VI, стр. 103.

3. Историческа обстановка. Че времето и мястото на написване на второто послание са същото като за първото е видно от факта, че същите трима апостоли са свързани заедно (виж 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1). Павел остава в Коринт само година и половина по време на второто си мисионерско пътуване (виж Деяния 18:11) и няма доказателства, че Сила е бил свързан с него по-късно. Второто писмо трябва да е било написано не повече от няколко месеца след първото; следователно историческият им контекст е като цяло един и същ (виж стр. 223; за обсъждане на датата на писане виж том VI стр. 103). Вероятно пратеникът, който е донесъл първото послание, се е върнал и е донесъл информация на Павел, че сред членовете в Солун се разпространява трескав, фанатичен дух на безпокойство поради чувството, че Господното пришествие е на път да се случи. Това състояние изисква незабавно внимание. Всяко забавяне би било фатално за най-добрите интереси на църквата, защото сред тези смирени християни е имало малодушни, които са били в сериозна опасност да станат жертва на измамите на агитаторите.

4. Тема. С оглед на проблемите в Солун, които предизвикаха това писмо, един от неговите Първата му цел беше да увери смирените християни на тази църква в тяхното приемане от Господа. Той настоява, че трябва да благодари на Бога за спечелените победи. Той отбелязва техните

напредък в християнските добродетели на вярата (2 Сол. 1:3), братската любов (2 Сол. 1:3; вж. 1 Сол. 4:9, 10) и непоколебимост при гонение (2 Сол. 1:4).

Тъй като второто писмо не казва нищо повече относно начина на идването на Христос и възкресението на праведните мъртви, първото писмо би трябвало да е успяло да просветли църквата по тези въпроси. Постигайки това обаче, апостолът е подчертал необходимостта от подготовка за великия ден на Господното завръщане, от ежедневен живот с постоянно предвид второто пришествие на Христос (1 Сол. 5:1–2).

11; вж. Тит 2:11–13). Този акцент върху второто пришествие изглежда е бил разбран от мнозина като индикация, че Павел е очаквал завръщането на Христос почти веднага (виж 2 Сол. 2:2). Сега той бърза да обясни, че не е имал такова намерение, напомняйки на читателите си, че лично ги е учил, че отстъпничеството, последвано от появата на антихриста, първо трябва да се случи (виж ст. 2, 3, 5). Павел се обръща директно към непокорните безделници, които очевидно твърдят, че работата е ненужна с оглед на предстоящото пришествие. Той вече ги е предупредил в първото си послание (1 Сол. 4:11; 5:14), а сега им заповядва и ги увещава в Господа (2 Сол. 3:12). Той настоятелно призовава църквата да предприеме дисциплинарни мерки срещу тях, с цел да ги поправи (ст. 14, 15).

По този начин темата на второто послание, както и на първото, е практическата благочестивост (гл. 1:11, 12). Малосърдечните трябва да бъдат утешени и утвърдени (гл. 2:17); подстрекателите трябва да бъдат накарани да млъкнат (гл. 3:12). Църквата трябва да знае за измамното дело на великия противник, който е довел до отстъпничеството и царуването на антихриста, а също и за окончателното сваляне на цялата сила на Сатана (гл. 2:3–12). С величествената надежда за триумфа на Божието дело пред тях, солунските християни са призовани да живеят така, че да бъдат сметени за достойни за Господното призвание (гл. 1:11, 12).

5. Очертание.

I. Утеха на преследваните вярващи, 1:1–12.

A. Поздрав, 1:1, 2.

B. Благодаря на Бога за техния духовен растеж, 1:3, 4.

1. Забележим напредък във вярата и братската любов, 1:3.

2. Търпеливо издържане в преследване, 1:4.

B. Перспективата за съд и спасение, 1:5–10.

1. Преследваните вярващи са сметени за достойни, 1:5.

2. Скръб, възмездена на гонителите, 1:6.

3. Почивка от скръб за праведните при Господното пришествие, 1:7.

4. Вечно отделяне от Бога на онези, които отхвърлят Неговата милост, 1:8, 9.

5. Прослава на Христос в Неговите светии, 1:10.

Г. Молитва за страдащите, 1:11, 12.

II. Наставления и увещания относно антихристиянското завършване на злото, 2:1–17.

A. Предупреждение да не се поддаваме на фанатизъм относно времето на Христовото идване, 2:1–12.

1. Да не бъдем измамани по никакъв начин, 2:1, 2.

2. Отстъпничеството и царуването на човека на греха трябва да дойдат първо, 2:3, 4.

3. Напомняне за предишно устно поучение, 2:5.

4. Тайнственото дело на противника, 2:6, 7.

5. Откровението, съдбата и действието на нечестивия, 2:8–10.

6. Заблудата и проклятието на онези, които приемат лукавия, 2:11, 12.

B. Благодарност, увещание и молитва, 2:13–17.

1. Благодарим на Бога за Неговия спасителен избор на солунците, 2:13, 14.
 2. Призив да стоим здраво и да държим проповядваните истини, 2:15.
 3. Молитва за утеха и стабилност, 2:16, 17.
- III. Последни молби, наставления и заповеди, 3:1–15.
- А. Молби за молитва от името на апостолите, 3:1, 2.
 - Б. Увереността и молбата на Павел относно солунците, 3:3–5.
 - В. Заповеди и увещания, отнасящи се до онези, които ходят безредно, 3:6–15.
 1. Заповед да се отдръпнем от безредните, 3:6.
 2. Личният пример на апостолите, 3:7–9.
 3. Предишна заповед относно мързел, 3:10.
 4. Настоящи заповеди, 3:11–13.
 5. Съвет относно упоритите, 3:14, 15.
- IV. Заключителни молитви и поздрав, 3:16–18.
- А. Молитва за мир, 3:16.
 - Б. Лично поздравление, 3:17.
 - В. Благословение, 3:18.

ГЛАВА 1

1 Свети Павел им удостоверява доброто мнение, което е имал за тяхната вяра, любов и търпение; 11 и същевременно използва различни причини за утехата им в гонения, от които най-главната е взета от праведния Божи съд.

1. Павел, Силуан и Тимотей. За коментар върху този надпис вижте 1 Сол. 1:1.

В Бога, нашия Отец. Тази фраза се различава от тази в 1 Сол. 1:1 само по употребата на думата „наш“, която подчертава интимната и лична връзка на Павел и неговите обърнати във вярата с Този, на когото са се покланяли. Въпреки това, текстови доказателства могат да бъдат цитирани (вж. стр. 10) за пропускането на „наш“.

2. Благодат за вас. Обичайната Павлова благословия (вижте върху Рим. 1:7; срв. 1 Сол. 1:1). Само в пастирските послания формулата е променена чрез добавянето на „милост“. Апостолът признава, че духовните дарове на благодат и мир могат да дойдат само от Бога. Благодатта е Божията любов в действие, която безвъзмездно осигурява пълно спасение на незаслужаващите грешници чрез Исус Христос, докато мирът, резултат от такова действие, включва съзнанието за простени грехове, признаването на помирението с Бога.

3. Ние сме обвързани. Или „ние сме длъжни“.

Да благодарим на Бога. След като чул добрата новина за духовността на църквата, разположена в Солун (виж стр. 262), Павел, вместо да смята, че трябва да си припише заслугата за тяхната духовност, я сметнал единствено за причина да благодари на Бога.

Както е подобаващо. Или „както е подобаващо“ (вижте върху 1 Кор. 16:4). С оглед на предишната си молба относно духовното състояние на солунците (1 Сол. 3:12), Павел смяташе, че е справедливо да признае отговора на молитвите си.

Вярата ви расте извънредно много. Павел се е тревожил за своите обърнати във вярата и се е молил усърдно за възможността да ги посети, за да ги укрепи и да изгради това, което липсваше във вярата им (вижте 1 Сол. 3:10). Тази привилегия му е била отказана. И въпреки това Бог, по Своя добър начин, ги е благословил така, че е постигнат изобилен растеж във вярата.

Любов. Гръцки агапе (виж върху 1 Кор. 13:1). Не само вярата на солунците нарасна, но и любовта им един към друг, сякаш преливаше и се увеличаваше.

Те несъмнено са имали постоянна възможност да си помагат взаимно поради опасностите и лишенията, произтичащи от повтарящите се гонения. Това наистина е голяма похвала. Но Павел не иска да каже, че в църквата няма слабости. Напротив, в следващите две глави той продължава, за да посочи сериозни недостатъци, но иска всички да знаят, че има доверие в техните духовни сили.

4. Ние самите. Тоест, Павел и неговите спътници, а не солунците, които можеха

нямат право да се хвалят със собствените си постижения.

Слава. Гръцки *kauchaomai*, „хваля се“, „прославям се“ (вж. Рим. 5:2).

В църквите. Павел не посочва тези църкви по име, нито пък намеква, че всички християни са знаели за отличните качества на солунците. Вероятно той има предвид местните групи, като тези в Коринт и Берия. По-късно, пишейки до коринтяните, той се хвали с църквите в Македония и призовава коринтяните да последват примера на своите македонски братя, като отворят сърцата си за Божия Дух (виж 2 Кор. 8).

Търпение. Гръцки *hupomonē* (виж върху Рим. 2:7; 5:3).

Вяра. Гръцки *pistis* (виж върху Рим. 3:3). За да бъде ценно, търпението трябва да бъде съчетано с вяра; защото без божествена помощ никой не може да се надява на успех в борбата си срещу силите на тъмнината (Еф. 6:11–16). Само стоическата издръжливост не е внушавана никъде в Писанието, а самите страдания не бива да се желаят. Апостолът не се хвалел със страданията на своите обърнати във вярата си, а с тяхната непоколебимост и вяра.

Преследвания. вижте гл. 3:3.

Скърби. Гръцки *thlipseis* (виж върху Рим. 2:9; 5:3). Вижте 1 Сол. 3:4.

Издържам. Гръцки *anechomai*, първоначално „да се държиш изправен“, следователно „да поддържаш“, „да“ носят – „да издържат“. Думата трябва да се преведе като „издържат“, което означава, че вярващите дори тогава са били преследвани.

5. Явен знак. Гръцки *endeigma*, „доказателство“, „доказателство“, „знак“ (вж. Фил. 1:28, където е използвана сродна дума, *endeixis*). Не преследванията и скърбите са доказателство за праведния Божи съд, а по-скоро отношението на вярващите към такова страдание. Търпеливата издръжливост и смелата вяра под преследване, бидейки резултат от Божията благодат, са доказателство за Неговия настоящ интерес и грижа за страдащите и по този начин доказателство, че Той най-накрая ще обърне несправедливостите на света (вж. Екл. 3:16, 17).

Праведен Божи съд. Това може да се приложи към Божията намеса в полза на Неговия народ (ст. 6) и към великия съд, чието изпълнение е изобразено в стихове 7–10 (вж. върху Пс. 73:3–24; Рим. 2:5). Твърдостта на преследваните светии е за нечестивите поличба за тяхното собствено предстоящо унищожение (вж. върху Фил. 1:28).

Считан за достоен. Християнинът не е сам по себе си достоен за Божието царство, нито страданията непременно го правят такъв. Няма нищо, което може да направи, за да заслужи Божието царство (вж. Еф. 2:8), но чрез Божията прощаваща благодат той е счетен за достоен (вж. Рим. 6:23).

Божие царство. Изразът, както е използван тук, обикновено се счита за синоним на „небе“ (вж. Матей 4:17).

Вие също страдате. Или „и вие страдате“. Павел осъзнава, че апостолите не са само страдащи, но че солунците дори тогава са били преследвани заради царството.

6. Праведно нещо. Тоеест, справедливо нещо от Божия гледна точка. Бог не вижда така, както вижда човекът, и е способен да стигне до напълно справедливи решения, тъй като знае всички факти и може да разпознае мотивите в сърцата на хората.

Да въздам. Гръцки *antapodidōmi*, буквално „да върна в замяна“, следователно „да отплатя“, „да отплатя“. Принципите на справедливостта изискват хората да бъдат възнаградени според делата си. Онези, които отхвърлят изкуплението на Спасителя, са без защита и се излагат на справедливо възмездие. Сравнете с Рим. 2:6; Галат. 6:7; Откр. 22:12.

Проблем. Гръцки *thlibō*, „притискам силно“, „измъчвам“, глаголът, който съответства на съществителното *thlipsis*, „мъка“, „скръб“ (вижте на стих 4). Тези, които измъчват солунците, не са посочени тук, но от повествованието в Деяния (гл. 17:5–9) става ясно, че юдеите са били подстрекателите на преследването.

7. Почивка. Гръцки *anesis*, „разхлабване“, „отпускане“, „облекчение“, следователно „почивка“. Трябва да се отбележи, че думата „почивка“ тук е съществително име, а не глагол, както може би предполага преводът на Кралския превод на Кинга. Павел противопоставя наградите на преследвачите и преследваните. Преследвачите ще получат изпитанието, което са причинили на другите, докато преследваните ще получат това, за което са копнели, а именно „почивка“. Стойността на тази „почивка“ се засилва от знанието, че тя ще бъде насладена в компанията на апостолите. Обърнатите във вярата и евангелизаторите ще триумфират заедно. Какъв стимул за непоколебимост е било това за преследваните солунци!

Ще бъде разкрито. Клаузата може да бъде преведена буквално като „при разкриването на Господи Иисусе.“ Думата, използвана за „откровение“ (*apokalupsis*), означава „разкриване“, „разкриване“ или „разкриване“ (вижте върху 1 Кор. 1:7; Откр. 1:1). Павел отъждествява намирането на покой от вярващите с второто пришествие на техния Господ в слава. По това време възмездие ще бъде дадено на праведните и на живите нечестиви (вижте Допълнителни бележки върху Откр. 20, Бележка 2).

С могъщите си ангели. Сравнете с Матей 25:31; Юда 14.

8. В пламтящ огън. Тази фраза вероятно би трябвало да бъде прикрепена към стих 7, като допълнително описание на идването на Христос. Контекстът и общото учение на Писанието изглежда подкрепят това. Във великия ден на адвента Господ ще се яви в собствената Си слава, със славата на Своя Отец и на светите ангели (виж Лука 9:26). Такава слава изглежда за смъртните очи като огън. Така Моисей описва славата на Бога (Изх. 3:2), а по този начин и Езекиил (Ез. 1:27), Даниил (Дан. 7:9, 10) и Йоан Откровител (Откр. 1:14, 15).

Отмъщение. Гръцки *ekdikēsis* (виж върху Рим. 12:19). Фразата може да се преведе като „налагане на наказание“.

Не познавайте Бога. Павел разбира онези, които Господ наказва, като принадлежащи към двама класи, тези, които не познават Бога, и тези, които не се подчиняват на евангелието. Някои тълкуват тези класи съответно като езичници и юдеи (вж. Йер. 10:25; Рим. 10:16), но изглежда по-добре да ги разглеждаме като два основни класа хора. Първите са тези, които са имали възможността да познават Бога, но са отхвърлили привилегиите (вж. Пс. 19:1–3; Рим. 10:16). 1:18–21). Втората група са онези, които познават евангелското послание, но са отказали да му се подчинят. Причините им да отхвърлят евангелието са ясно показани от самия Господ като любовта им към греха (виж Йоан 3:17–20).

9. Вечно разрушение. Гръцки *olethros aiōnios*. За значението на *olethros* вижте на 1

Сол. 5:3; за значението на „*aiōnios*“ вижте Мат. 25:41. Съпоставянето на двете думи точно описва евентуалната съдба на онези, които отхвърлят Господните милости.

Всички такива най-накрая ще бъдат унищожени, не временно, с възкресение по-късно, а с унищожение, от което няма да има пробуждане. Думите на Павел изключват всяка идея за вечни мъки (вижте върху Матей 3:12; 5:22).

От присъствието на Господа. Буквално „от лицето на Господа“. Фразата предава мисълта за отделяне от Господа. Точно както върхът на блаженството за праведните е да пребивават в присъствието на Господа (Мат. 5:8; Откр. 22:4), така и в другия край на скалата най-лошата част от наказанието за нечестивите ще бъде изключването им от божественото присъствие. На земята те са отхвърлили възможностите си да познаят Господа (вж. 2 Сол. 1:8), но накрая, когато е твърде късно, ще осъзнаят стойността на привилегиите, които са отхвърлили.

Трябва да се отбележи, че Павел не прави разлика между идването на Христос преди и след хилядолетието, а разбира двете като едно грандиозно събитие. Смъртта на нечестивите в началото на хилядолетието е последвана, хиляда години по-късно, от тяхното възкресение, когато ще бъдат хвърлени в огненото езеро и изгорени (вижте Мал. 4:1–3; вижте върху Откр. 20:5, 15). Тъй като Павел говори за „вечно унищожение“, не е правилно да се позоваваме на този пасаж като доказателство, че нечестивите ще бъдат унищожени при второто пришествие на Христос (вижте върху Откр. 20:3).

Слава на Неговата сила. Или „слава на Неговата мощ“, тоест славата, която произтича от Христовата сила (вижте върху Йоан 1:14), която се проявява в Неговото спасение на светиите и унищожаване на нечестивите.

10. Кога ще дойде. Апостолът отново посочва събитието, около което се случва неговото мислите се въртят, а именно, идването на Господа в слава (вж. ст. 7).

Прославен в светиите Си. Тоест, да бъде прославен в личността на светиите Си. Върховното оправдание на Христовите пътища ще се случи, когато цялото семейство на Неговите светии се събере заедно. Тогава вселената ще види стойността на Неговата жертва и успеха на курса, който Той е следвал. Така Спасителят ще бъде прославен (вж. Гал. 1:24; 1 Сол. 2:20; 2 Сол. 1:4). Както художникът е прославен в своя шедевър, така и Христос е прославен пред небесното множество чрез делото на Неговите ръце – чудесата на Неговата благодат (вж. Мат. 13:43; ТМ 18, 49, 50). През цялата вечност славата ще се възражда за Спасителя, докато Неговите светии разкриват по-пълно Божията мъдрост в Неговия чуден план на спасение, който е „осъществен в Христос Исус, нашия Господ“ (Еф. 3:10, 11).

Възхищавал се. Гр. *thaumazō*, „чудя се“, „чудя се на“, „удивлявам се“; във вторичен смисъл „възхищавам се“. И двата смисъла се появяват в текста. Светиите с нетърпение са очаквали своя Избавител, те са очаквали с радост Неговото появяване, но осъществяването на очакванията им далеч надхвърля най-оптимистичните им надежди. Те никога не са си представяли, че техният Господ може да бъде толкова славен. Когато красотата на Неговото присъствие ги осени, към тяхното удивление се добавя и благоговейно възхищение (виж Исаия 25:9).

Като цяло. Или „от всички“.

Които вярват. Буквално „които са повярвали“ или „които са утвърдили вярата си“. Именно тези, които са утвърдили вярата си преди идването на Христос, са спасени „в онзи ден“. Именно тези, които вече са приели своя Господ чрез вяра и които са издържали докрай, ще бъдат спасени, когато Исус се завърне (Матей 24:13). Павел е имал предвид по-специално своите

Солунски новоповярвали и първоначалният им акт на вяра в евангелието, както става ясно от израза в скоби „защото сред вас беше повярвано нашето свидетелство“. Те се бяха преобразили, когато приеа посланието за спасение и бяха уверени, че ако са верни, те също ще бъдат сред светиите. Но фразата „всички, които вярват“ се отнася и за всички верни вярващи.

Нашето свидетелство. Апостолите дадоха свидетелство за великите истини на евангелието (Деяния 1:8; 2:32; 8:25; 1 Йоан 1:1, 2). Те не проповядваха абстрактни дискусии, изпипани теории или „хитро измислени басни“ (2 Петрово 1:16). По-скоро техните проповеди бяха свидетелството на очевидци. Тези истини те познаваха опитно и призоваваха за приемане на начин на живот, който самите те водеха. Такива проповеди винаги имат сила.

В онзи ден. Двусмислието се избягва, ако този израз се появява по-рано в стиха, след „когато ще дойде“ или след „светиите Си“. За коментар относно „онзи ден“ вижте Деяния 2:20; вж. Фил. 1:6.

11. Винаги се молим. Сравнете 1 Сол. 1:2; 2 Сол. 1:3; вижте върху Фил. 1:4.

Считайте се достойни. Вижте стих 5, където Павел намеква, че маниерът на солунците издържането на преследване ги препоръчва на Бога. Тук той се моли Бог да ги счете или „направи“ (RSV) достойни за Неговото призвание.

Това призвание. По-скоро „призванието“. Вижте върху Рим. 8:28, 30; 2 Тим. 1:9. Призванието е към свят живот, да излезеш от света и да бъдеш отделен (2 Кор. 6:17, 18), да бъдеш граждани на небесното царство (Фил. 3:20). Можем с право да се запитаме: „Съобразява ли се животът ми с божествената цел на Този, който така милостиво ме призовава? Ще ме счете ли Съдията достоен?“

Благоволение на неговата доброта. Гръцко *eudokia agathosunēs*, буквално —благоволение на „доброта“, тъй като в гръцкия текст няма дума за „негов“. Евдокия означава „добра воля“, „желание“, „желание“. Агатосуне, дума, използвана само от библейски и църковни писатели, обозначава праведността на сърцето и живота. Но не се говори за Божията доброта, а по-скоро за всяко „добро желание“ от страна на Божия народ. Павел се молеше Бог да „изпълни“, тоест да изпълни напълно или напълно да осъществи всеки стремеж за добро, изпитван от неговите обърнати във вярата. Бог е, Който чрез Своя Дух влага в сърцата ни желанието да вършим Неговата „блага воля“ (евдокия) и чрез същия Дух ни дава сила да осъществим това желание (виж Фил. 2:13; 1 Сол. 5:24). Моралната доброта е един от плодовете на Духа (Гал. 5:22).

Делото на вярата. Пасажът може да се преведе като „всяко добро решение и всяко дело, вдъхновено от вяра“. Видът вяра, който Павел желае да види в живота на Божия народ, не е просто теоретично убеждение, а активен, работещ принцип (вж. Яков 2:17). Той осъзнава, че такава жива, енергизираща вяра е вдъхновена от Бога и Неговия Дух (вж. 1 Сол. 1:3, 5). Следователно, той искрено се моли Бог да даде възможност на Своя народ да преодолее човешките пречки и да усъвършенства делото на вярата в живота си (вж. Рим. 4:20, 21).

С власт. Или „с власт“, като думите се тълкуват с глагола „изпълнявам“ като следва „Бог би... изпълнил със сила“.

12. Че името. Крайната цел в молитвата на Павел е била животът на солунците да прослави името на Исус. За коментар относно значението на „името“ вижте Деяния 3:6; Фил. 2:9.

Прославен. Ние прославяме това име, когато демонстрираме спасителната сила на Неговата благодат в живота си. Това прославяне е взаимно; защото, когато ние Го прославяме, Той ни дава от Своята слава, като усъвършенства в нас Своя характер (вижте Йоан 17:10, 22).

Благодат. Павел отново признава, че вярващият не може сам по себе си да направи нищо добро (вж. Йоан 15:5; Рим. 7:18) и че добротата може да дойде само чрез действието на божествената благодат в живота на християнина.

Нашият Бог и Господ. Гръцкият език позволява превода „нашият Бог и Господ, Исус“. Христос“ (вижте върху Рим. 9:5). Но в 1 Сол. 2:2 Павел говори за „нашия Бог“, без да споменава Христос; така че е възможно тук той да има предвид и Отца и Сина.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

4 AA 264

7, 8 ПП 339

7-9AA 264

7-10LS 51; 1T 41

8 ГК 424; 5T 15

9 2T 396

10 9T 285

11 Изд. 134; МБ 110

11, 12 AA 265

ГЛАВА 2

1 Той желае те да останат непоколебими в приетата истина, 3 показва, че ще има отстъпление от вярата, 9 и откриване на антихрист, преди да дойде денят Господен.

15 И след това повтаря предишното си увещание и се моли за тях.

1. Умоляваме ви. Изглежда, че в църквата в Солун са се разпространявали погрешни идеи относно учението на Павел за близостта на Христовото идване. За да поправи тези погрешни схващания, Павел написа второто послание. Той подхожда към въпроса с голям такт, обръщайки се към своите читатели не като към по-нисши, а като към братя, и ги моли да се вслушат в наставленията, които ще даде. Той желае да насърчи, а не да обезкуражи малодушните.

По-скоро „относно“ или „от името на идния“.

Идване. Гръцки: парусия (виж върху Мат. 24:3). Аргументът на Павел в стихове 1-12 се върти около около темата за завръщането на Христос.

Нашето събиране заедно. Една от най-важните цели на Христовото завръщане е да събере заедно с избраните Си (вижте Матей 24:31; Йоан 14:3), за да могат те „винаги да бъдат с Господа“ (1 Солунци 4:17). Павел се позовава на перспективата за това събитие, за да съсредоточи мислите на солунците върху своята тема и да утвърди мисленето им.

2. Разтърсени в ума си. Солунците не трябваше да бъдат прогонени от своето закотвяне твърдо убеждение и „увлечен от всеки вятър на учение“ (Еф. 4:14).

Християните трябва да бъдат интелектуално непоколебими.

Смутен. Гръцки *throeō*, „да викам на глас“, „да плаша“, следователно „да безпокоя“. Тук думата се отнася до състояние на възбуда или нервно вълнение. Мисълта, че идването на Господа е неизбежно, е държала солунците в състояние на непрекъсната тревога.

Дух. Тук несъмнено означава Духа на пророчеството (вж. 1 Кор. 7:40; 12:10).

Слово. Тоест, устно поучение.

Писмо. Тоест, писмено съобщение.

Като от нас. Тази фраза може да се разбира като приложима и за трите вида комуникация, като в този случай всички се предполага, че са дошли от Павел. Много тълкуватели смятат, че Павел тук говори за някаква комуникация, фалшифицирана от негово име. Възможно е Павел да е имал предвид фалшифицирани писания, особено предвид предпазната мярка, която е взел да подпише писмото със собствената си ръка (вижте гл. 3:17). Други смятат, че ако случаят е такъв, той вероятно е щял да се справи по-категорично с въпроса. Те предполагат, че е по-вероятно някое действително изказване на Павел в поучението, или в официалното му обръщение, или в писането на първото му послание да е било погрешно тълкувано (вижте 1 Сол. 2:1). 4:15, 17; 2 Сол. 2:1; вж. АА 264).

Денят на Христос. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „денят Господен“. За коментар относно „денят Господен“ вижте Деяния 2:20.

Е наблизо. Гръцки enistēmi, „стоя наблизо“, „надвисва“ или във формата тук намерени са „пристигна“, „настанили се“. Енестос е преведено като „присъстващ“ в Гал. 1:4. Павел е подчертавал в първото си послание, както е правил и Господ в Своите учения, че християните трябва да живеят в състояние на готовност за Господното завръщане (Мат. 24:42, 44, 1 Сол. 1:10; 5:23). Те трябва да бъдат и да бъдат готови, но никога не трябва да бъдат толкова обзети от чувството за непосредствеността на второто пришествие, че да бъдат в състояние на неразумно вънление.

3. Никой да не се подвежда. Апостолът признава, че опасността от измама е реална и сериозна (вж. Мат. 24:4). Предвидените методи за измама са много и Павел не се опитва да ги ограничи до трите, споменати във 2 Сол. 2:2, а допуска „всякакви средства“. Врагът на църквата ще използва знамения и привидни чудеса, за да подведе непредпазливите към приемане на голямата заблуда или лъжа (ст. 9–11). Следователно, Божият народ трябва да се пази да не бъде подведен. Тяхната вяра трябва да се основава на ясните твърдения на Божието Слово.

Този ден няма да дойде. Тези думи са валидно предоставени, за да допълнят мисълта. Това, което не се случва, докато Антихрист не се разкрие, очевидно е Христовото събиране на Неговите собствени хора, за което солунците са били обезпокоени (ст. 1).

Отпадане. Гръцки hē apostasia, „отпадането“ или „вероотстъпничеството“. Apostasia среща се в Новия завет само тук и в Деяния 21:21. Членът (hē) показва, че се говори за определено отстъпничество и предполага, че това отстъпление е нещо добре познато на читателите. Самият Павел несъмнено е дал устни наставления на солунците относно предстоящото отстъпничество. В обръщението си към старейшините на ефеската църква няколко години по-късно той предсказва, че отстъпничеството ще се дължи на мъже в църквата, които се надигат, „за да отвлечат учениците след себе си“ (Деяния 20:30). Той предупреждава Тимотей за подобни опасности, добавяйки, че идва време, когато хората ще се обърнат към басните, затваряйки ушите си за истината (1 Тим. 4:1–3; 2 Тим. 4:3, 4). Петър и Юда говорят с парещи думи за онези, които са изоставили правилния път (2 Петрово 2:1, 12–22; Юда 4, 10–13). И Йоан свидетелства, че по времето, когато той пише това, са дошли много антихристи (1 Йоан 2:18). Самият Господ е призовавал последователите Си да се пазят от лъжепророците (Мат. 7:15; 24:24) и е предсказал, че мнозина ще се съблазнат (Мат. 24:10). Формата на отстъпничеството не е конкретно дефинирана от Павел в този момент, но може да се заключи от гореспоменатите писания.

Това обаче е ясно: (1) Отстъпничеството е религиозен въпрос, духовен бунт, който няма пряка връзка с политиката. (2) Отстъпничеството все още е в бъдещето по времето, когато Павел пише. (3) Отстъпничеството не само е трябвало да предшества второто пришествие (2 Сол. 2:2),

това би служило като знак за близостта на Христовото завръщане; следователно идването на Господа не бива да се очаква без предварителното отстъпничество. Пророчеството относно отстъплението е било частично изпълнено по времето на Павел и в много по-голяма степен през Тъмните векове, но пълното му изпълнение се случва в дните непосредствено преди завръщането на Исус (вж.

Допълнителна бележка върху Рим. 13). Вижте том VI, стр. 64–67.

Този човек на греха. Тоест, човекът, чиято отличителна черта е грехът.

Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за тълкуването „човекът на беззаконието“ (вж. стих 8, където „нечестивият“ е буквално „беззаконният“). Наличието на определителен член (тук преведен като „този“) показва, че Павел говори за враг, за когото вече е говорил на солунците, и че очаква те да знаят за кого пише. Фактът, че той използва гръцката дума за „човек“ (anthrōpos), допълнително показва определен човек или сила. За коментар относно идентичността на този човек или сила вижте стих 4.

Разкрит. Гр. apokaluptō, „разкривам“, „разкривам“, „разкривам“, „правя известен“,

(вж. Откр. 1:1). Същият глагол се повтаря във 2 Сол. 2:6, 8 и се използва другаде в Новия завет за свръхестествени откровения (вж. Мат. 16:17; Лука 10:22; и др.) и по-специално за явяването на Христос (вж. Лука 17:30. Съществителната форма, apokalupsis, „откровение“, се среща в 1 Кор. 1:7; 2 Сол. 1:7; 1 Петр. 1:7, 13; 4:13). Това би предполагало, че откровението на „човека на греха“ може да включва свръхестествени елементи и че неговата област на действие може да е с отчетливо религиозен характер. Това, че „човекът на греха“ ще бъде „разкрит“, предполага, че той ще бъде скрит до определен момент, когато ще се прояви пред света, от който досега е бил скрит, или ще свали маската си и ще се появи в истинските си цветове, или маската ще бъде разкъсана от него и истинската му природа ще бъде разкрита на земните жители.

Синът на погибелта. Или „син на разрушението“, тоест син, обречен на погибел.

Това е друго название или описание на „човека на греха“. Има само още едно място в Писанието, където се използва това наименование. Там то е приложено от Спасителя към Юда (виж върху Йоан 17:12), апостол, някога другар и равен на другите ученици, но такъв, който така позволи на Сатана да влезе в сърцето му (Йоан 13:2, 27), че той предаде своя Господ (Матей 26:47–50).

4. Противопоставя се. Гр. antikeimai, „да бъдеш противник на“, „да се противопоставя“, „да се противопоставя“.

Възвисявам. Гръцки hyperairomai, „да се издигна [се] над“, „да се издигна [се] над“ нещо.

По-горе. Или „против“.

Всичко, което се нарича Бог. Това с право включва всички форми на божество, както истински, така и лъжливи, и не бива да се ограничава само до християнския Бог.

Това е почитано. Гръцки sebasma, „обект на поклонение“, „всичко, което е религиозно почитано“. Думите на Павел изобразяват арогантна сила, която се противопоставя на всички конкуренти в областта на религията и не позволява на никой съперник да получи поклонението, което той претендира за себе си.

И така. Тези думи служат, за да посочат целта на действията на надменната сила.

Като Бог. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за пропускането на тези думи. Такова пропускане не засяга сериозно значението на свързания пасаж, тъй като

Мисълта е имплицитно заложена в следващите думи. Властта, която притежава, приема божествени прерогативи, позовавайки се на истинския Бог, а не просто на езически божества.

В. Буквално „В“, което показва както влизането на тази сила в Божия храм и как той се настанява там.

Храм. Гръцки *naos*, вътрешното святилище или святилището, в контраст с *hieron*, което обозначава целия храмов комплекс. Някои, въз основа на 1 Кор. 3:16; 2 Кор. 6:16; Еф. 2:21, вярват, че „храм“ тук се отнася до църквата; други, че Павел използва термина храм преносно, за да представи център на религиозно поклонение. На място, вероятно посветено на поклонението на истинския Бог, нечестивият седи и моли за поклонение към себе си.

Показвайки себе си. Гръцки *apodeiknumi*, „да посоча“, „да изложя“, „да декларирам“. Това, че той заема мястото си във вътрешното святилище на храма, разкрива, че той твърди, че седи „като Бог“, че наистина „той е Бог“. Богохулството не може да продължи по-нататък.

За запознатите изследователи на Библията, бележите на идентичност, изброени в стихове 3 и 4, са вече познати, тъй като се намират и на други места във Вдъхновеното Слово. Сравнението с пророчеството на Даниил за богохулната власт, която наследява тази на езическия Рим (виж Дан. 7:8, 19–26), и с образа на Йоан за подобния на леопард звяр (виж Откр. 13:1–18), разкрива много прилики между трите описания. Това води до заключението, че Даниил, Павел и Йоан говорят за една и съща власт, а именно папството (ВБ 49–54, 356). Много коментатори прилагат термина Антихрист, „този, който се противопоставя на Христос“ или „този, който застава на мястото на Христос“ (вж. 1 Йоан 2:18), към описаната тук власт. За подробен коментар относно различните белези на идентичност вижте гореспоменатите пасажии в Даниил и в Откровение.

В по-широк смисъл, описаната тук сила може да се отъждестви със Сатана, който отдавна се стреми да бъде „подобен на Всевишния“ (вижте Исаия 14:14). „Сатана работи с всички сили, за да се представи за Бог и да унищожи всички, които се противопоставят на неговата власт. И днес светът се прекланя пред него. Неговата сила се приема като Божия сила“ (6Сол. 14). „Решимостта на антихриста да осъществи бунта, който е започнал на небето, ще продължи да действа в децата на непокорството“ (9Сол. 230). „В тази епоха антихрист ще се яви като истинския Христос и тогава Божият закон ще бъде напълно обезсилен. ... Но истинският водач на целия този бунт е Сатана, облечен като ангел на светлината. Хората ще бъдат измамени и ще го въздигнат на мястото на Бога и ще го обожествят“ (ТМ 62). „Последната голяма заблуда скоро ще се открие пред нас.“ Антихрист ще извърши своите чудни дела пред нас“ (ВБ 593).

5. Не помнете ли? В двете си послания до солунците апостолът често се позовава на предишното си устно наставление (вж. 1 Сол. 2:1, 9, 11, 13; 3:4; 4:1; 5:1, 2; 2 Сол. 2:15; 3:10).

Казах ви. По-скоро „казвах ви преди“, както е посочено в гръцкия текст. Малко вероятно е толкова съвместен учител като Павел да не е пропуснал да обучи своите новопокръстени по толкова важна тема. Това, че той може свободно да напомня на читателите си за предишното си учение, показва, че неговите възгледи относно идването на Христос не са претърпели промяна и че преди това не е очаквал непосредственото явяване на Господа. В същото време писмените му думи са внимателно формулирани, вероятно с цел да се избегнат политически усложнения, ако писмото му попадне в ръцете на противниците.

6. И сега знаете. Павел отново напомня на читателите си за тема, по която те са били поне частично информирани. По-късните изследователи на думите му имат недостатък да не познават пълното съдържание на устните му наставления.

Задържа. Гръцки *katechō*, „задържам“, „задържам“, „ограничавам“. Фразата буквално означава „задържащото нещо“ или „задържащото нещо“, като на гръцки е от среден род. В стих 7 Павел използва подобен израз, но използва мъжки род – „задържащият“ или „този, който задържа“.

Коментаторите разпознават големи трудности в стихове 6–12 и ги свързват с фактът, че Павел се обръща към солунците на фона на предварително предоставена информация, с която сега не разполагаме. Следователно всяко обяснение на пасажа, което се предлага, съдържа елемент на предположение и трябва да бъде внимателно претеглено спрямо контекста на посланието на Павел към солунците.

Някои твърдят, че възпиращата сила е Римската империя. Езическите гонения са възпрепятствали склонността на църквата да възприема езически обичаи и вярвания и по този начин са възпрепятствали появата на папството (ВК 49). Вероятно Павел не посочва тук възпиращата сила, защото се занимава с деликатен въпрос, по който не смее да бъде по-ясен от страх да не предизвика по-нататъшно преследване на новопокръстените си, ако писмото му попадне във вражески ръце.

Други виждат по-широко приложение на фразата. Те вярват, че мъжката форма „този, който съдържа“ (виж по-горе) се отнася до Бог. В такъв случай „това, което съдържа“ може да се разглежда като препратка към обстоятелствата, уредени и допуснати от Бог (вж. Дан. 4:17), за да забавят проявата на Антихриста, както в историческия му аспект, така и в окончателното му проявление, което тепърва предстои (виж. 2 Сол. 2:4). За начина, по който Бог държи силите на злото под контрол, вижте Откр. 7:1.

За да бъде разкрит. Въпреки че Павел не посочва конкретно „той“, контекстът ясно показва, че той все още говори за „човека на греха“ (ст. 3, 4). За коментар относно „разкрит“ вижте стих 3.

В Неговото време. Или „в Неговото време“, тоест във времето или сезона, определен от Бога, а не в време, определено от самия „човек на греха“. Антихристът ще се яви, когато дойде подходящото време. Когато се прилага към историческото папство (вижте върху стих 4), това се разбира като отнасящо се до 1260-годишния период на господство на тази религиозна сила (вижте върху Дан. 7:25; Откр. 12:6). Когато се прилага в по-широк смисъл (вижте върху 2 Сол. 2:4), пасажът се разглежда като отнасящ се и до времето, когато Сатана ще играе лична роля в събитията от последните дни, само за да бъде разкрит неговият внимателно замислен план за световно господство и истинската му природа да стане очевидна (вижте върху 2 Сол. 2:4; Откр. 17:16).

7. Тайната на беззаконието. Гръцки *mustērion tēs anomias*. За значението на *mustērion*, като нещо скрито, вижте Рим. 11:25; за аномии, „презрение и нарушение на закона“, „беззаконие“, вижте по-горе за „човека на греха“ (2 Сол. 2:3). Заглавието се отнася до власт, която се характеризира с беззаконие. Позоваването на закона е особено важно с оглед на опита за промяна на закона, споменат в Дан. 7:25 (вижте коментара там). В крайна сметка, това описание се отнася за Сатана, авторът на беззаконието (ТМ 365), но дяволът като цяло е камуфлирал личността си, като действа чрез агенти. В последните дни той лично ще играе по-директна роля, като кулминира измамата си, като лично фалшифицира идването на Христос (вижте 2 Сол. 2:4, 9).

Работа. Гръцки *energeō* (виж върху Фил. 2:13). Павел говори за вече действаща агенция. По времето на Павел отстъпничеството е започнало (виж върху 2 Сол. 2:3). С течение на времето това отстъпничество е приело формата на папски претенции, така че от съвременна историческа гледна точка „тайната на беззаконието“ може да се отъждестви с папската власт (ВК 49–55).

Следователно „човекът на греха“ и „тайната на беззаконието“ могат да се считат за представители на една и съща отстъпническа папска власт (ВБ 356); и зад всички човешки прояви на беззаконие стои самият Сатана, който в крайна сметка ще играе лична роля в опит да поведе целия свят в плен (вижте върху стихове 4, 9).

Само. Тази дума въвежда елемента, който ограничава действието на тайната на беззаконието.

Летет. Гръцки *katechō* (виж стих 6). В староанглийски „нека“ означава „да обузда“. Повечето коментатори са съгласни, че гръцката конструкция изисква добавяне на обяснителна фраза, като например „ще обузда“, за да се допълни мисълта на изречението. Някои смятат, че тук се говори за Римската империя, както в стих 6; други, че Бог е обуздателят (виж стих 6).

Отстранен от пътя. Или „от средата е отстранен“. Тези, които твърдят, че възпиращата сила е Римската империя (вижте по-горе за „летат“), вярват, че именно тази сила е отнета. Тези, които твърдят, че Бог е възпиращият, перифразират втората половина на стиха така: „Възпиращият, Бог, който държи злото под контрол [GC 589, 614], ще продължи да възпира, докато не дойде времето тайната на беззаконието да бъде „разкрита“ [ст. 8] и „отстранена от пътя“. Такива коментатори разглеждат тази фраза като уверение на вярващия, че въпреки действието на отстъпническата сила, тя няма да продължи вечно. Бог, в определеното от Него време, ще сложи край на нейните действия (вижте за Матей 24:21, 22).

8. Тогава. Тези, които твърдят, че този, който е „отстранен“ (ст. 7), е Римската империя, разбират „тогава“ като отнасящо се до времето, когато папският Рим се е възкачил на власт (вижте върху Дан. 7:8). Тези, които твърдят, че този, който е „отстранен“ е Антихристът (вижте по-долу за „нечестивия“), вярват, че „тогава“ се отнася за времето, което все още е в бъдещето, когато папството ще преживее кратък период на възраждане (вижте върху Откр. 13:3), след което истинската му природа ще бъде разкрита (вижте върху Откр. 17:16, 17), или, в по-широк смисъл, за времето, когато Сатана, върховният Антихрист, ще вземе лично участие в делата на последните дни, само за да бъде разкрита лъжливостта на твърденията му за божественост (вижте върху 2 Сол. 2:4).

Трябва да се помни, че апостолът не се опитва да даде пълен доктринален план на събитията от последните дни, а се стреми само да предостави на солунците такава пророческа информация, която ще ги предпази от заблуда относно времето на завръщането на Спасителя. Следователно не бива да очакваме пълна хронология на събитията, които предшестват „деня на Христос“.

Този нечестив. Гръцки *ho anomos*, буквално „лишеният от закон“, следователно „нарушителят на закона“, „беззаконният“ или „нечестивият“. Става дума за „човека на греха“ (ст. 3) или за „тайната на беззаконието“ (ст. 7). Според една гледна точка „беззаконният“ е папството (вижте върху ст. 4; вж. GC 356, 579). Според втора гледна точка, той не е само папството, но по-важното е самият Сатана, върховният Антихрист, както той олицетворява Христос точно преди последния ден (вижте стихове 4, 9).

Разкрит. Гръцко *apokaluptō* (виж на стих 3). Приложено към папството, това би се отнасяло до неговото поемане на властта след упадък на Римската империя. Може да се говори и за бъдещото време, когато папската власт ще се възроди (вижте Откр. 13:8), и за времето, когато след този кратък период на възраждане истинската природа на системата ще бъде разкрита или изложена на показ (вижте Откр. 17:16, 17).

Приложено към Сатана, разкриването или разкриването би се отнасяло до неговия опит за фалшификация за идването на Христос (вижте на стих 9).

Господ. Текстовите доказателства са разделени (вж. стр. 10) между това и тълкуването „... „Господи Иисусе“, тълкуване, което е в хармония с контекста, който говори за славното завръщане на Христос.

Ще консумирам. Гръцки *analiskō*, „разширявам“, „използвам“, „консумирам“, „унищожавам“. Текстовите доказателства са разделени (вж. стр. 10) между *analiskō* и тълкуването *anaireō*, „отнемам“, „премахвам“, „премахвам от пътя“, „убивам“. Вижте по-долу за „ще унищожава“.

Духът на устата Му. Тоест, дъхът на устата Му (вж. Лука 8:55; Откр. 19:15).
Тук може да има алюзия към формулировката на Исаия 11:4.

Ще унищожа. Гръцки *katargeō*, „да направя безделен“, следователно „да направя нищожен и недействителен“ (вж. върху Рим. 3:3). Последното значение се вписва добре в картината на съдбата, която очаква папството или, по-основно, Сатана при второто пришествие на Христос (вж. върху Откр. 20:1–6). Папството престава да съществува и внимателно замисленият план на Сатана се разпада.

Думите на този стих понякога са използвани, за да опишат унищожението на нечестиви при второто пришествие на Христос. Вярно е, че нечестивите, живеещи по това време, ще бъдат внезапно убити, но Павел тук говори за съдбата на „този нечестив“, „нечестивия“, а не за съдбата на нечестивите като цяло.

Яркост. Гръцки *eriphaeia*, „явяване“, „привидение“, дума, която често се е използвала в класическия гръцки език, за да опише славното явяване на езическите богове. В Новия завет се използва изключително за славните пришествия на Господ Исус, както първото (2 Тим. 1:10), така и второто (1 Тим. 6:14; 2 Тим. 4:1, 8; Тит 2:13).

Идване. Гръцка *parousia*, думата, обикновено използвана за второто пришествие на Христос (вж. на 2 Сол. 2:1; виж върху Мат. 24:3).

9. Чий. Става дума за „нечестивия“, „беззаконния“ (ст. 8).

Идване. Гръцка дума *parousia*, същата дума, използвана за идването на Христос (виж на стих 8). Защото на (1) квазитехническата сила на термина „парусия“, (2) честата употреба на термина за описват второто пришествие на Христос и (3) съпоставянето на думата „парусия“ тук със същата дума в стих 8, мнозина смятат, че апостолът има предвид фалшивата имитация на славното пришествие на нашия Господ от страна на Сатана. За факта, че Сатана ще има „парусия“, вижте ГК 593, 624, 625; 5Сов. 698; 8Сов. 27, 28. Можем да бъдем благодарни, че Божието Слово предоставя ясни описания на идването на Христос, за да не бъдат измамени вярващите. Самият Господ ще „слезе от небето“ (1 Сол. 4:16) „с облаци“ (Откр. 1:7), „по същия начин, както“ учениците Му Го видяха „да отива на небето“ (Деян. 1:11), и Неговото идване ще бъде „като светкавица, която излиза от изток и свети дори до запад“ (Мат. 24:27), следователно „всяко око ще Го види“ (Откр. 1:7). Няма да е възможно Сатана точно и напълно да фалшифицира такава парусия (вижте ВБ 625). Божият собствен народ, чрез усърдно изучаване на Писанията и като си напомня за пророческите подробности относно истинското второ пришествие, ще може да избегне измамата на дявола (вижте върху Мат. 24:24).

След. Гръцки *kata*, „според“, „в съответствие с“ (вж. 8Т 226).

Действие на Сатана. Тоест, според метода на действие на Сатана.

Сила... знамения... лъжливи чудеса. Думата „лъжа“, буквално „на лъжа“, се отнася и за „сила“ и „знамения“. Същите думи – „сила“, „знамения“, „чудеса“ – се използват и за чудесата на Исус (вижте том V, стр. 208). Но чудните дела на Господа са били истински и са били знамения, удостоверяващи Неговата божествена природа (вижте Йоан 10:25, 37, 38). Чудесата, включващи творчески действия, разбира се, са извън силата на Сатана. Записано е обаче, че Сатана е... силата да връзва хора във физически немощи (виж Лука 13:16). Очевидно е тогава, че той има силата да ги освобождава, когато това е подходящо за неговите цели. Чудесни дела на привидно изцеление, външно идентични по характер с тези, извършени от Христос, ще бъдат извършени от Сатана и неговите агенти (ГК 588, 589, 593; ТМ 365; 5Т 698; 9Т 16). Чудесни дела и спиритуалистични прояви на свръхестествена сила ще бъдат използвани в последния опит на Сатана да заблуди света.

10. Всяка измама на неправдата. Тоест, всяка измама, която произлиза от неправдата. Това допълнително идентифицира естеството на фалшификацията, като разкрива нейната цел (да заблуждава) и произход (неправдата).

В онези, които погиват. Буквално „на [или „за“] погиващите“ или „за онези, които „...погиват“. Същият гръцки израз се среща във 2 Кор. 2:15; 4:3. Сатана успява да измами неизкупените. Избраните няма да бъдат измамени (вж. Мат. 24:23–27).

Приет. Гръцки *dechomai*, „да приема с благоволение“, „да приветствам“ (вижте 2 Кор. 6:1). Тук Павел посочва причината, поради която невярващите ще бъдат измамени. Те са имали възможността да обичат истината, но са отхвърлили тази привилегия.

Любовта към истината. Неновородените не само отхвърлят истината, но дори отказват да я обичат, тоест, мразят я. Това отношение не се отнася до истината като абстрактно, а до „истината“, единствената велика истина, която идва от Бога и е въплътена в Христос Исус. Окончателното осъждане на грешниците ще се основава на тяхното отхвърляне на Исус, който е „истината“ (Йоан 14:6). Отказът им да ценят любов към истината ги прави податливи на влияние от всичко измамно, от всички машини на нечестивия.

Може да бъде спасен. Точно както отхвърлянето на истината, която е в Христос Исус, означава смърт, така и приемането ѝ носи живот за вечно спасение.

11. Поради тази причина. Или „заради това“, тоест, поради отказа на невярващите да обичат и вярват в истината. Това, което следва, е резултат от тяхното упоритост.

Бог ще изпрати. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) прочита „Бог изпраща“; тоест, в същото време „Нечестивият“ залива света с измамите си (ст. 8–10). В последния етап от световната история, предсказан тук, неновородените ясно са избрали лъжите пред истината и са се поставили извън изкуплението. Затова Бог ги изоставя на пътя, който те избират (вж. върху Рим. 1:18, 24). В Писанията често се казва, че Бог прави това, което не предотвратява (вж. върху 1 Царе 16:14; 2 Лет. 18:18).

Силна заблуда. Буквално „действие на заблуда“ (вж. стих 9), т.е. действие, което води до окончателната грешка, която води до необратимо осъждане.

Лъжа. По-скоро „лъжата“, тоест коронясващата измама, когато Сатана се представя за Христос. Няма по-лоша лъжа от тази, че авторът на злото трябва да се представя за Христос, Източникът на истината. Онези, които са заблудени да мислят, че Сатана е Исус, са отвъд изкуплението.

12. Може да бъде прокълнат. Гръцки *krinō*, „съдя“. Резултатът от такава преценка е да бъде изведено от контекста, а не от думата крино (виж върху Рим. 2:2).

Не повярваха на истината. Негативно определение за онези, за които в стих 11 се казва, че буквално вярват „лъжата“, както в стих 10 се казва, че не приемат любовта на истината.

Но имаха удоволствие. Тоест, те намираха удоволствието си в неправдата или беззаконието. Това е вдъхновеният анализ на менталитета на онези, които са изгубени: те предпочитаха греха пред праведността, наслаждаваха се да вършат зло, вместо да вършат правилно.

13. Длъжен да благодари. Сравни с гл. 1:3. Тук се извършва преход. След като завършва беседата си за „човека на греха“ и „нечестивия“ (ст. 1–12), апостолът мисли за чудесната уредба, която Бог е направил в евангелието, за да не бъде никой измамен и изгубен. Той също така насърчава читателите си, след като представя мрачната картина, която се намира в стихове 1–12.

Възлюбени от Господа. Сравнете с 1 Сол. 1:4, където новоповярвалите са описани буквално като „възлюбени от Бога“.

От самото начало. Могат да се цитират и текстови доказателства (вж. стр. 10) за четенето „първи плодове“ или „първи обърнати“ (RSV, поле), но преводът KJV трябва да се предпочете, тъй като е възможно значението „от вечността“ (вж. 1 Йоан 1:1; 2:13). Павел напомня на читателите си, че Бог ги е избрал „от самото начало“. Това е успоредно с мисълта, изразена в други послания (Еф. 1:4; 2 Тим. 1:9). Сравнете с Рим. 16:25; Еф. 3:11; 1 Петр. 1:20; Откр. 13:8; вж. DA 22).

Избраните вие. Сравнете с Еф. 1:4; Кол. 3:12; 1 Сол. 1:4; 5:9. Че този избор не е произволен от страна на Бог, се вижда от следващите уточняващи думи. Изборът зависи от освещаването на избраните.

Чрез освещение на Духа. Или „в освещение на духа“. Признава се, въпреки това, че всяко истинско освещение е дело на Светия Дух (вж. 1 Петрово 1:2). Такова освещение, заедно с „вярата в истината“, е средството, чрез което се осъществява спасението в живота на вярващия.

Вяра в истината. Това е в категорично противоречие с вярата в буквалния смисъл на „лъжата“ (ст. 11), което е резултат от това, че ставаме жертва на измамите на Антихриста.

14. За което ви е призовал. Това ясно показва, че предишният стих не учи за предопределението на едни за спасение, а други за осъждане (вижте 1 Сол. 1:4). Тъй като Той възнамерява да спаси хората, независимо от расата им, Бог е вдъхновил Павел с пламенно желание и решителност да проповядва евангелието на езичниците. Призивът, носещ добрата вест за спасение чрез Исус Христос, беше свободно провъзгласен. Неговото приемане или отхвърляне зависеше от индивида. Тези, които вярваха и приемаха призива, бяха преобразявани от Светия Дух. Вижте върху Рим. 8:28–30.

Нашето евангелие. Вижте върху 1 Сол. 1:5.

Придобиване на славата. Това е целта на евангелието – онези, които го приемат, да могат да участват в славата на Христос (вж. 1 Сол. 5:9). Тази „слава“ може да се отнася до красотата на Христовия характер, в която ще участват всички изкупени (вж. върху 1 Йоан 3:2), и до славата на вечното Христово царство (вж. върху Йоан 1:14; Рим. 8:17, 30).

15. И така, братя, солунците бяха обезкуражени от заблуждаващото учения относно непосредственото завръщане на Христос. Наставленията на Павел са били специално предназначени да ги насърчат. За честата употреба на думата „братя“ от апостола вижте 1 Сол. 1:4.

Стойте здраво. Гръцко (виж върху Фил. 1:27). Правилно разбиране на „благословен“ надеждата“ е голям стимул за непоколебимост на характера (вижте върху Тит 2:12, 13). Неразбирането води до възбуда и евентуално фанатизъм (вижте 2 Сол. 2:2).

Държа. Гръцки *krateō*, „държа здраво“, „пазя внимателно“ (вж. Марк 7:8; Евр. 4:14; Откр. 3:11).

Традиции. Гръцки *paradosis* (виж върху Марк 7:3). Думата означава неща, предадени, предадени или посветени чрез учение или доктрина. Основната идея на думата е за авторитет над този на учителя; следователно тук тя се отнася до вдъхновени послания, получени от Павел и неговите спътници и вярно предадени на солунците.

Чрез слово или наше послание. Прилагателното „наш“ се отнася както за „слово“, така и за „послание“. Сравнете със стих 2. С тези фрази Павел обхваща всички източници на приемливо учение. Неговата фразеология също така поставя тези две форми на поучение на една и съща основа по отношение на вдъхновението.

16. Сега. Или „но“, сякаш Павел, след като е призовал вярващите да стоят здраво (ст. 15), желае за да стане ясно, че Бог е единственият истински източник на стабилност.

Самият наш Господ Исус Христос. Обичайният навик на Павел е да споменава първо Отца, в обръщение и в молитва (вж. 1 Сол. 1:1; 3:11; 2 Сол. 1:1, 2, 11, 12); но тук той първо назовава Сина (вж. 2 Кор. 13:14; Гал. 1:1). Този ред вероятно се дължи на предишното споменаване на апостола (2 Сол. 2:14) за „славата на нашия Господ Исус“. Това предположение се подкрепя от гръцката конструкция, в която думата за „себе си“ заема първо и следователно емфатично място в изречението.

Възлюби ни. Глаголът е в единствено число и може да се разглежда като отнасящ се както за Сина, така и за Отца. Тясната връзка свидетелства за концепцията на Павел за равната божественост на Сина с Отца. Формата на глагола в гръцкия език показва, че авторът е имал предвид определено историческо събитие. Той говори за уникалния акт на любов на Бог, като е дал Сина Си в жертва за нашите грехове, и за себеотрицателния акт на нашия Спасител, като е дал Себе Си (Йоан 3:16; Тит 2:14). Апостолът не може да посочи по-голямо доказателство от кръста като върховно проявление на Божията любов и сигурна основа за утеха и надежда.

Вечна утеха. Гръцки *paraklēsis aiōnion*. За *paraklēsis* вижте в Деяния 9:31; за *aiōnion* вижте върху Мат. 25:41. Утехата, или комфортът, произтичащи от любовта на Отца и Сина, не са преходни, както често е земната утеха, а траят във вечността. Такъв дар е добре замислен, за да развесели малодушните сред солунците и да им даде възможност да устоят на всякакви смущаващи учения относно завръщането на Христос (1 Сол. 5:11, 14; 2 Сол. 2:2). Малодушните души не бива да бъдат презирани, а насърчавани (виж Рим. 14:1; Евр. 12:12).

Добра надежда чрез благодат. Или „добра надежда в благодат“. Надеждата (за изкупление в Христовото пришествие) е „добро“ в смисъл, че е истинско и следователно надеждно, за разлика от фалшивите надежди, породени от погрешни учения за непосредствеността на завръщането на Спасителя. То с право е наречено „тази блажена надежда“ (Тит 2:13). Като всички Божии дарове към хората, то е дадено свободно, в съответствие с изобилната благодат на Небесата (вж. Еф. 2:5, 8).

17. Утеха. Гръцки parakaleō (виж върху Мат. 5:4). Глаголът е в единствено число, както и преведеното като „утвърждавам“. Утешаването и утвърждаването идват както от Отца, така и от Сина (виж върху 2 Сол. 2:16).

Вие. Текстовите доказателства потвърждават (вж. стр. 10) пропускането на тази дума, което прави глагола „утвърждавам“ приложим към „вашите сърца“. Само божествената сила може наистина да стабилизира сърцето, затова Павел се моли Христос и Бог да направят това за солунците.

Всяка добра дума и дело. Текстови доказателства свидетелстват (вж. стр. 10) за обръщане на словото ред, като се дава четенето „всяко добро дело и слово“. Двете съществителни „дело“ и „слово“ представляват областта, в която Бог утешава и стабилизира сърцата на вярващите. Увереното сърце ще ръководи производството на приемливи дела и думи.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

2 MYP 30

2-4AA 265

3 GC 50, 356, 443, 446, 453, 456; 9T 230

3, 4 GK 49, 571; LS 96; SR 326, 382; 1C 76

4 GC 53; MB 126; SR 330; 6T 14

5, 7 AA 266

7 AA 587; GK 49, 54, 384; CP 326, 330; 5C 712; 7C 166

7, 8 GK 356

7-128T 226

8 DA 108; GC 37, 321, 579, 657; 2T 173

8-121T 290

9 EW 91, 261, 262, 265, 266; GC x; PP 686; 1T 302

9, 10 COL 414; GC 553; PK 717; 1T 291; 2T 172; 5T 746; 8T 49

9-11 GK 389, 444

9-12AA 266

10 ChS 158; FE 88; GC 560; MYP 59; 1T 294, 299; 3T 407; 4T 557, 576, 594; 5T 102, 366, 429; 7T 113; 8T 28, 49, 162; 9T 62

10, 11 GC 559; PP 55; SR 397; TM 365; 1T 73, 300, 301; 6T 401; 8T 298

10-12 GK 431, 523; 8C 249

11, 12 EW 44, 45, 88; 2T 173; 4T 595; 5T 144

12 GK 390; 2C 455, 470

13 CT 22; FE 189

13-178T 226

14 DA 341

15-17AA 267

ГЛАВА 3

1 Той жадува за молитвите им за себе си, 3 свидетелства какво доверие има в тях, 5 отправя молба към Бога за тяхно име, 6 дава им различни наставления, особено да избягват мързел и лоши компании, 16 и накрая завършва с молитва и поздрав.

1. Накрая, братя. Сравнете с Филипяни 3:1; 1 Солунци 4:1. В този случай думите въвеждат заключението на посланието на Павел.

Молете се за нас. Апостолът току-що е записал молитва за своите обърнати във вярата, за да могат те да бъдат утешен и укрепен (гл. 2:17). Сега той ги моли да помнят него и неговите колеги в замяна (вж. 2 Кор. 1:11; Фил. 1:19; 1 Сол. 5:25). Той винаги чувствал собствената си неспособност и осъзнавал нуждата си от божествена сила (вж. 2 Кор. 2:16; 3:5).

Словото Господне. В молбата на Павел за молитвите на солунците нямаше егоистичен елемент. Той се тревожеше единствено Божието слово да преуспява чрез служението на него и неговите спътници.

Може да има свободен ход. Гръцко *trechō*, „да тичам“, тук е използвано метафорично. Изглежда, че Божието слово в град Коринт не е „тичало“ толкова свободно, колкото апостолът е желал. Вероятно е срещало решителна съпротива от страна на юдеите (вижте 1 Сол. 3:7). Възможно е именно в отговор на обединените молитви на солунците Павел да получи окуражаващо видение и по-късно да бъде избавен от юдейски заговор, целящ да прекрати делото му в този град (виж Деяния 18:9–17). Той продължил в Коринт година и половина и основал важна църква. При нормални условия „словото Господне“, активирано от Светия Дух, напредва бързо. То е „бързо и силно“ (Евр. 4:12). То „бяга много бързо“ (Пс. 147:15). Расте и се умножава (Деяния 12:24).

Бъдете прославени. Словото Господне се прославя в преобразения живот на онези, които се ръководят от него. Казва се, че евангелието е украсено от благочестивия живот дори на най-скромните християни – обърнати във вярата роби, които не биха крали, а биха били напълно честни и верни в службата си (2:9, 10; вж. Матей 5:16).

Както е и с вас. Павел си спомни радостното приемане на евангелието от Солуняни и неговото ефективно действие в тях (1 Солунци 2:13).

2. Може да бъде изпълнено. Гръцки *tiomai*, „да спася“. Въпреки че тази втора молба има отчетливо личен привкус, апостолът не е загрижен предимно за личната си безопасност, а иска да се увери, че неговият евангелизаторски екип ще бъде оставен свободен да продължи благочестивата си работа.

Неразумно. Гръцко *atoroi*, буквално „не на място“, следователно „неподходящ“, „зъл“, „погрешен“. Гръцката дума съдържа определителен член, което предполага, че Павел говори за специфичен клас противници, несъмнено юдеите, които единодушно го нападнаха и го доведоха пред Галион, римския управител (вижте върху Деяния 18:9–17). Тези юдеи бяха по-покаварени от много езичници, тъй като упорито се съпротивляваха на призивите към Светото писание и чудесата, извършени от Светия Дух в демонстрация на Божията сила. Някои от техния вид понякога стигаха дотам, че богохулстваха (Деяния 13:45).

Не всички хора имат вяра. Това вероятно е препратка към невярващите евреи, които отказаха вярата, тоест християнската вяра. Солуняните бяха готови да повярват, но не бива да се изненадват, ако това не е така с всички останали. Има хора, които са се предали толкова напълно на злото, че съвестта им е опърлена (1 Тим. 4:2). Някои, като затварят напълно умовете си за доказателствата, донесени в сърцата им от Светия Дух, се поставят извън обсега на евангелието.

Когато Господ, чрез Своите чудни дела в плът, даде недвусмислено доказателство за Своята божественост, имаше хора, които така закоравиха сърцата си срещу вярата в Неговото месианство, че всъщност приписаха Неговата чудотворна сила на Сатана. Такива, предупреди Господ, бяха в опасност да извършат непростимия грях, ако вече не бяха го направили (вижте Матей 12:22–32). Някои, които не са стигнали толкова далеч, са били толкова закоравели от светските си занимания, че евангелието не може да влезе в сърцата им, както доброто семе не може да пусне корени в почвата на отъпкания крайпътен път (вижте Лука 8:5, 12). Такива хора се нуждаят от разрушаване на почвата на сърцата си чрез искрено покаяние, за да могат да се хванат за словото и да повярват (вижте Осия 10:12).

3. Господ е верен. Неверността на човека, особено на юдеите, които обърнаха гръб на Божията истина, е противопоставена на неизменната вяроност на Бога (вижте върху 1 Кор. 1:9). Павел можеше лично да свидетелства за надеждността на Господа, заради обещанието за избавление и неговото изпълнение в Коринт (Деяния 18:9–17).

Утвърждавам. Гръцки *stérizō*, „потвърждавам“, „утвърждавам“, „укрепвам“. Павел вече беше молил се е неговите новоповярвали да бъдат утвърдени (гл. 2:17); сега той изразява увереност, че това ще бъде направено.

Пази ви от злото. Буквално „да ви пази от злия“ или „да ви пази от лукавия“. Може да се отнася до злото като цяло или до Сатана, лукавия (вж. Мат. 13:19, 38; Еф. 6:16; 1 Йоан 2:13, 14; 3:12; 5:18). Позоваването на Сатана е уместно в това послание, където Павел е изтъкнал на преден план делото на Сатана и неговите помощници (вж. 2 Сол. 2:3–12). Апостолът уверява своите читатели, че господарят, на когото служат, ще ги защити вярно дори от най-лошите врагове.

4. Увереност в Господа. Мисълта за неверността на другите връща ума на Павел към нуждите на верните солунци. Но, въпреки че апостолът насърчава вярващите хора, той ясно заявява, че основата на неговата увереност е „в Господа“, а не в хората (вж. Гал. 5:10).

Правете и ще правите. Тук имаме призив, изразен по печеливш начин. Павел има ясни заповеди за солунците, но тактично изразява убеждението си, че те вече правят това, което той иска, и че ще продължат да го правят. Неговите заповеди са от Бога. Те са ги получили като такива и са били овластени от Божия Дух да ги изпълняват (вижте 1 Сол. 2:13). Той вярвал, че Господ, Който е започнал добро дело в живота им, ще го завърши и ще ги подготви за славното Си явяване (вж. Фил. 1:6).

Нещата. Не са посочени в този стих, но са ясно изброени в стихове 6–15.

5. Директен. Гръцки *kateuthunō*, „изправям“. Думата е част от молбата на Павел— „Нека Господ напътства.“

Сърца. Гръцката дума *kardiaí* тук се използва за ума, седалището на интелигентността (вж. на Рим. 1:21; 10:10; Еф. 1:18). Нуждаем се от непрекъснатото напътствие на Господа както в мисленето, така и в емоциите си. Той е обещал да ни напомня истините, на които сме били учени, да ни разкрива тяхното значение и да ни води към пълно разбиране на Неговата воля (вижте Йоан 14:26; 16:13).

В Божията любов. Тази фраза определя първата от двете области, в които Павел желае сърцата на неговите читатели да бъдат насочени. Възможни са две тълкувания на определението: (1) За да бъдат водени към любов към Бога; (2) за да могат да притежават или да споделят Божията любов. Аналогията с фразата, която следва, прави втората алтернатива за предпочитане.

Търпеливо чакане. Гръцки *hupomōnē* (виж Рим. 2:7; срв. Евр. 12:1). Пълното Фразата буквално се чете „търпение Христово“, което може да означава търпението, проявено от Христос, или Христова сила на духа. Контекстът обаче позволява да се приложи целта на молитвата на Павел към конкретния въпрос за търпеливото очакване на завръщането на Спасителя.

6. Сега ви заповядваме. С тази фраза Павел започва да записва своите изрични указания към солунците (вж. ст. 4). В първото си послание той се обръща към църквата с призив да предупреди фанатичната фракция сред тях (1 Сол. 5:14). Призивът му изглежда...

са били само частично успешни, защото сега той прибегва до по-сериозни мерки и издава заповеди (вж. 1 Сол. 4:2, 11).

Могат да се цитират текстови доказателства (вж . стр. 10) за пропускането на тази дума. За коментар относно значението на фразата „В името на нашия Господ“ вижте Деяния 3:6; 1 Кор. 5:4. Павел призовава името на Господа като подкрепя за заповедите, които самият той сега дава на вярващите (вж. 1 Сол. 4:2; 2 Сол. 3:12).

Отдръпвам се. Гръцки *stellomai*, „да се въздържа“, „да се дистанцирам“, „да се отдръпна“. Това прекъсване на интимните отношения от страна на надеждни църковни членове е имало за цел да доведе до осъзнаване съгрешилите, за да могат те да се „срамят“ (ст. 14) и да се отвърнат от злите си пътища. Това е била необходима стъпка в църковната дисциплина (вж. Мат. 18:15–17), но не е било отлъчване. Този последен акт е бил запазен за по-сериозни престъпления (вж. 1 Кор. 5:5).

Всеки брат. Наставленията на Павел са изчерпателни; той иска всички случаи да бъдат разгледани.

Безреден. Гръцки *ataktōs* (вижте върху 1 Сол. 5:14).

Традиция. Гръцко парадокс (виж на гл. 2:15).

Той получи. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) прочита „те получиха“. Могат да бъдат цитирани важни текстови доказателства за прочита „вие получихте“ и това има силна подкрепа от контекста (ст. 7).

7. Сами знаете. Сравнете подобни фразеологични изрази в 1 Сол. 2:1, 2, 5; 3:3; 5:2.

Следвам. Гръцки *mimēomai*, „подражавам“. Сравнете употребата на думата в Евр. 13:7; 3 Йоан 11. Наставленията, които Павел и неговите спътници бяха дали, не бяха обръкващи поради непоследователност в собствения им живот. Солуняните имаха достоен пример пред себе си (вж. 1 Кор. 4:16; Фил. 3:17). Павел можеше да подтикне християните да го следват, защото той следваше Христос (вж. 1 Кор. 11:1). Ако те помислят за смиреното, внимателно, подобно на Христос поведение на Павел, щяха да знаят какво Господ изисква от тях. Всеки служител трябва да живее така, че животът му да бъде в съответствие с неговото учение.

Не се държеше... безредно. Безредното поведение, за което Павел наемква (ст. 6), изглежда се дължи на фанатичната идея, че щом Господ е на път да дойде, е твърде късно да се продължава със светските занимания. Онези, които са били пропити с тази мисъл, може би са налагали принципа за общност на благата върху църквата по егоистични причини, за да печелят от труда на другите. Павел осъжда тези мързеливи агитатори (ст. 11), но първо напомня на братята, че неговият пример е бил положителен. Той може смело да се обръща към забързания си живот сред тях.

8. За нищо. По-скоро „като дар“. Сравнете 2 Кор. 11:7–9, където Павел се хвали с като не е в тежест на коринтяните.

Ковано. Или „обработване“.

Труд и мъка. вижте върху 1 Сол. 2:9. Тези думи подчертават крайните мерки, предприети от Павел и неговите сподвижници, за да дадат добър пример на хората и да премахнат всички възможни основания за критика.

Нощ и ден. вижте върху 1 Сол. 2:9.

Бъди бreme. Гръцки *epibareō*, „тежа“, „бъда бreme“. Павел не искал да бъде бreme за солунците.

9. Власт. Гръцки *exousia*, „право“ „авторитет“ (виж върху Йоан 1:12; Деяния 1:7). Апостолът искал да стане ясно, че не е против служение, подкрепяно от църквата. Всъщност, на друго място той учи за категоричното задължение на църквата да подкрепя призвани от Бога да им служат (виж 1 Кор. 9:9–14). Той оценявал даровете, изпратени за негова подкрепа от филипяните, и наричал такива дарове приемлива жертва, „угодна на Бога“ (Фил. 1:1).
4:17, 18). Но в Солун той се отказва от правото си на църковна издръжка, за да даде на членовете достоен пример за подражание.

Образец. Гр. *typos*, —тип|| (виж Рим. 5:14).

Да се следва. Гръцки *timeomai* (виж на стих 7).

10. Когато бяхме с вас. Сравнете с 1 Сол. 3:4; 2 Сол. 2:5.

Ние ви заповядахме. Обхватът на наставленията, дадени от Павел на солунците, е удивителен. За краткото време, което беше с тях, той сякаш беше обхванал всяка важна тема и беше насочил учението си към техните непосредствени нужди. Следователно, когато отсъстваше от тях, той можеше да се позовава на словесните заповеди, които беше дал.

Не би работил. Или „не е готов да работи“. Павел очевидно има предвид онези, които, очаквайки непосредственото завръщане на Христос, отказват да се занимават с нормален труд, смятайки го за ненужен с оглед на второто пришествие.

Нито пък трябва да яде. Апостолът сбито се противопоставя на разсъжденията на фанатичите с кратка поговорка, която може би е била актуална по негово време или е била оригинална за самия него. Неговата поговорка има и настояща стойност. Работата е благословия; безделието – проклятие (виж DA 72; COL 359). Бог осигурява храна за животните, но те трябва да я търсят. На Адам е било казано: „с пот на лицето си ще ядеш хляб“ (Бит. 3:19). Самият Спасител, като „дърводелец“, ни е дал достоен пример (Марк 6:3). Християнинът трябва да прави всичко по силите си, за да не бъде бремене за другите. Той трябва да работи така, че освен да се издържа, да може да помага на нуждаещите се (Еф. 4:28).

11. Защото чуваме. Изглежда, че Павел е получил скорошни новини от Солун и е писал за ситуация, която всъщност е съществувала тогава.

Някои... сред вас. Макар че апостолът обвинява солунците за ситуацията в църквата им, той не ги включва всички в осъждането си, а признава, че проблемът е ограничен до малцина.

Безреден. Гръцки *ataktōs* (вижте върху 1 Сол. 5:14).

Да не работиш... като натрапчив. В гръцкия език има очевидна игра на думи, която може да се предаде като „не зает, а натрапчив“ (Уърдсуърт). Натрапчивите са заети с маловажни неща, с неща, които не ги засягат, с делата на всички, освен с техните собствени. Честният труд е най-доброто лекарство за такива хора; защото онези, които са съвестни в изпълнението на собствените си задължения, няма да намерят време, нито ще имат склонност да се месят в делата на другите (вж. 1 Сол. 4:11; 1 Тим. 5:13, 14; 1 Петр. 4:15). Ключките и злословията са занаята на натрапчивите. Следва двойно проклятие, което пада по-тежко върху ключкаря, отколкото върху онези, които той клевети (вж. 5Т 176, 241, 242, 609, 610; Ед. 235).

12. В името на нашия Господ Исус Христос. Това тактично добавяне на увещание не само твърди Господната власт, но предполага, че тези, към които е адресирано писмото, се считат за принадлежащи към стадото. Апостолът винаги иска да задържи всички, които ще останат в църквата, но също така желае да гарантира, че те живеят според установените стандарти.

Те работят тихо. Сравнете с 1 Сол. 4:11. Призивът е към постоянен, благочестив, тих живот на полезен труд, за разлика от този на натрапчивия човек, който се намесва във всичките си дела. Истинският християнин изпълнява задължения си тихо и ненатрапчиво, като е усърден в работата си, служейки на Господа (вижте Рим. 12:11). Така, подобно на Павел, той ще се стреми да не зависи от никого за ежедневния си хляб (вж. стих 8).

13. Братя, не се уморявайте. Отново апостолът се обръща към тялото на църквата (виж ст. 6), включително верните членове, които не са били подведени от фанатичните агитатори. Божият народ не трябва да се уморява или обезсърчава в доброто, поради натиск, както вътрешен, така и външен. Сравнете с Галатяни 6:9, 10, където се говори за благодеяния в полза на нуждаещите се. Фактът, че има мързеливи, непредпазливи, незаслужаващи хора, които очакват щедростта на църквата, не бива да пресушава изворите на християнската щедрост. Църквата се нуждае от благословията, която идва от подпомагането на бедните. Привилегия е да споделяме временните си благословии с по-малко щастливите и по този начин да бъдем взаимно полезни (виж 2 Кор. 8:14; 9:7-12; 3Т 5:25; 2Т 24-26).

14. Не се подчинявайте на нашето слово. Павел желаше църквата да осъзнае, че посланието е авторитетно. То е вдъхновеното слово Божие, написано в името на Господа. То изисква послушание. Членовете трябваше да помагат в спазването на неговите инструкции.

Забележка. Гръцки *sēmeiōs*, „да маркирам“, от *sēmeion*, „знак“, „маркира“, „жетон“.

Нямайте компания. Такова умишлено отлъчване от страна на лоялните християни едва ли би могло да не окаже лечебен ефект. Престъпниците по-лесно биха се видели така, както ги виждат другите, и биха се засрамили. Срамувайки се от непокорното си поведение, те биха били доведени до покаяние и биха били спасени.

15. Не като враг. Това предупреждение е много необходимо в църквата. Лесно е за Християните да бъдат сурови в мисленето си към един извратен брат.

Като брат, Павел не искаше съгрешилият да бъде отлъчен. Той му пожела все още да бъде считан за брат и да бъде смърчан като такъв. Ако дисциплинарното наказание имаше желания ефект, той би бил податлив на братски съвет и би бил готов да се върне към балансирано тълкуване на истината. Такъв курс няма да е лесен за нито една от страните, но това е идеалът, към който църквата трябва да се стреми.

16. Сега Господ на мира. В 1 Сол. 5:23 Павел говори за „... Бога на мира“, визирайки Отца, чиито качества споделя и Синът. В Ис. 9:6 титлата „Княз на мира“ е пророчески приложена към Месията; в Евангелията Христос е показан да дарява мир на Своите последователи (Йоан 14:27; 16:33; 20:19, 26); в Еф. 2:14 Христос е описан като „нашият мир“. Павел признава, че само такъв Христос би могъл да донесе истински мир в разтревожените сърца на солунците.

Винаги. Апостолът желае неговите обърнати във вярата да се радват на Христовия мир по всяко време, независимо колко трудни могат да станат условията.

С всички възможни средства. Тоест, по всеки необходим начин.

Вие всички. В тази молитва апостолът включва цялата солунска църква, упоритите, непокорни членове, не по-малко от най-верните. Той иска Господното присъствие да пребъдва постоянно с всички тях (вж. 1 Сол. 5:26; 2 Сол. 1:3; 3:18). Божественото присъствие в сърцето на всеки вярващ ще бъде най-добрата гаранция за мир в църквата на земята и за насладата от вечен мир в идния свят.

17. Поздрав. Гръцки: *aspazōm* (виж на Кол. 4:18; 1 Сол. 5:26). Става дума за благословия (2 Сол. 3:18), но поздравът носи допълнително значение, тъй като е написан със собствената ръка на Павел (вж. 1 Кор. 16:21; Гал. 6:11; Кол. 4:18; Фил. 19).

Личният автограф не е бил необичаен в диктуваните писма, но може да е имал специално значение в това послание, предвид евентуалната опасност от фалшифицирани писма (вижте 2 Сол. 2:2). Дори и да не съществуваше такава опасност, гледката на лично написания поздрав би осигурила още по-приятелско приемане на писмото от солунците.

Знак. Гръцки *sēmeion*, „знак“ (виж върху Лука 2:34), отнасящ се не толкова до поздрав относно факта, че е написано със собствения почерк на Павел.

Във всяко послание. Това показва, че е било обичайно Павел да подписва всичките си писания, въпреки че не е споменавал изрично този факт във всяко писмо.

18. Благодатта на нашия Господ. Сравнете Рим. 16:24. За значението на фразата вижте върху Рим. 1:7. Сравнете с 1 Сол. 5:28.

Амин. Могат да се цитират текстови доказателства (вж. стр. 10) за пропускането на този завършек.

Послеписът, който се появява в края на посланието, не се намира в нито един ранен ръкопис. Той е по-късно редакторско допълнение, което не е част от оригиналния вдъхновен разказ (вж. 1 Сол. 5:28). Мястото на писане е Коринт, а не Атина (виж стр. 261, 262).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3-5AA 267

8 1T 447

8, 9 AA 347

10 COL 247; CS 122; WM 200

10-12AA 348

11 AA 261

12 AA 267

13 2T 445; 3T 210; 9T 220

15 AA 268

1

1 Никъл, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с ексегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (2 Сол. 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.